

**WYŻSZA SZKOŁA BEZPIECZEŃSTWA
z siedzibą w Poznaniu**

**AKCEPTUJĘ
DZIEKAN**

.....
(pieczęć data i podpis)

SYLABUS PRZEDMIOTU

Nazwa przedmiotu:	Biologiczne podstawy zachowań											
Kod przedmiotu:	A.2.											
Osoba odpowiedzialna za przedmiot:	Dr Lucyna BOBKOWICZ-LEWARTOWSKA											
Osoby prowadzące zajęcia:	Dr Lucyna BOBKOWICZ-LEWARTOWSKA Mgr Magdalena BUKOWSKA- PIWOWARCZYK											
Wydział:	Nauk Społecznych w Giżycku											
Kierunek:	Psychologia											
Poziom kształcenia:	Studia I stopnia											
Specjalność:	Nie dotyczy											
Semestr realizacji przedmiotu:	I											
Przedmioty wprowadzające:	Brak											
Wymagania wstępne:	Wiedza nabyta w szkole średniej											
Liczba godzin zajęć dydaktycznych	Rodzaje / forma zajęć											
	Stacjonarne						Niestacjonarne					
	BK						BK					
	W	C		K	N	Σ	W	C		K	N	Σ
semestr nr I	S	T	-	-	-	12	S	T	20	50	100	
	-	-	-	-	-	-	10	8	20	50	100	
Oznaczenie rodzaju zajęć: BK - zajęcia realizowane w bezpośrednim kontakcie nauczyciela ze studentem, N - zajęcia realizowane bez bezpośredniego kontaktu nauczyciela ze studentem												
Oznaczenie form zajęć: W - wykład, C - ćwiczenia praktyczne (S - realizowane w sali, T – z możliwością realizacji poza salą, w miejscach służących nabywaniu umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych), K - zajęcia realizowane w postaci: egzaminów, instruktaży, konsultacji, porad, zaliczeń, itp.												

Efekty uczenia się:	Symbol (odniesienie do) EPK/EKK/ESK¹	Sposób weryfikacji efektów uczenia się (forma zaliczeń)
Wiedza²:		
1 Ma wiedzę na temat biologicznych uwarunkowań funkcjonowania człowieka, ma podstawową wiedzę	P_W02	kolokwium z ćwiczeń ustne odpowiedzi na

¹ EPK/EKK/ESK – efekty podstawowe uczenia się/efekty kierunkowe uczenia się /efekty specjalnościowe uczenia się (w zależności od semestru, na którym prowadzony jest przedmiot)

² W odniesieniu do praktyk zawodowych w sylabusie nie ujmuje się efektów uczenia się z zakresu wiedzy.

	na temat rozwoju człowieka w cyklu życia w aspektach: biologicznym, genetycznym, neuropsychologicznym oraz środowiskowym		zajęciach	
2	zna różne koncepcje oraz teorie uczenia się i organizacji pracy własnej oraz różnorodne techniki pracy umysłowej i ich uwarunkowania biologiczne; zna ich źródła, rozumie warunki i konsekwencje ich stosowania w określonych obszarach działalności praktycznej	P_W08	kolokwium z ćwiczeń ustne odpowiedzi na zajęciach	
3	ma uporządkowaną wiedzę na temat ewolucji centralnego układu nerwowego i czynności ruchowych, poznawczych i emocjonalnych	P_W10	kolokwium z ćwiczeń ustne odpowiedzi na zajęciach	
Umiejętności:				
1	potrafi dokonać obserwacji i interpretacji zjawisk społecznych; analizuje ich powiązania z różnymi obszarami działalności psychologicznej w aspekcie biologicznego rozwoju	P_U01	ustne odpowiedzi na zajęciach zajęcia bez bezpośredniego kontaktu z wykładowcą	
2	umie wykorzystać wiedzę na temat biologicznych, psychologicznych i medycznych podstaw zachowań człowieka, w celu analizy wielopłaszczyznowych problemów osobowościowych	P_U02	ustne odpowiedzi na zajęciach zajęcia bez bezpośredniego kontaktu z wykładowcą	
3	potrafi posługiwać się podstawowymi ujęciami teoretycznymi w paradygmacie biologicznym w celu analizowania motywów i wzorów ludzkich zachowań (jednostkowych i grupowych), diagnozowania i prognozowania sytuacji oraz analizowania strategii działań praktycznych	P_U04	ustne odpowiedzi na zajęciach zajęcia terenowe	
Kompetencje społeczne:				
1	ma kompetencje do praktycznego posługiwania się wiedzą w codziennej działalności; rozumie znaczenie wiedzy z obszaru nauk społecznych, psychologii in. oceniając krytycznie posiadaną wiedzę oraz uwzględniając opinie ekspertów określa priorytety niezbędne do realizacji wskazanego zadania	P_K02	ustne odpowiedzi na zajęciach zajęcia bez bezpośredniego kontaktu z wykładowcą	
2	jest gotów do prawidłowej identyfikacji i rozstrzygnięcia problemów oraz dylematów związanych z wykonywaniem zawodu oraz dbałością o jego dorobek i tradycje	P_K06	ustne odpowiedzi na zajęciach praca w grupach	
Metody dydaktyczne:		Wykład konwersatoryjny		
		dyskusja, praca w grupach, prezentacja		
		zajęcia terenowe		
		Metoda projektu		
Treści kształcenia (program wykładów i pozostałych zajęć)				Liczba godzin
				S
				N
Wykłady:				
1	Wykład 1: Człowiek jako istota biologiczna – wprowadzenie. Zagadnienia: podstawowe cechy psychobiologiczne wyróżniające człowieka, właściwości organizmów jako zróżnicowanych układów zmienności, czynności animalne i wegetatywne, homeostaza; analiza czynności komórek jako podstawy czynności organizmu: neuron, przewodnictwo, przekaźnictwo chemiczne, regulacja hormonalna.		-	2
2	Wykład 2: Neuroanatomia funkcjonalna. Zagadnienia: budowa i zasady funkcjonowania ośrodkowego i obwodowego układu		-	2

	nerwowego, receptorów i narządów zmysłu.		
3	Wykład 3: Neurofizjologiczne podstawy zachowania. Zagadnienia: fizjologia komórki nerwowej, neurotransmitery, organizacja systemów czuciowych, organizacja czynności ruchowych. Budowa i czynności struktur korowych i podkorowych, narządy zmysłów.	-	2
4	Wykład 4: Podstawowe procesy nerwowe i ich mechanizmy. Zagadnienia: pojęcie odruchu i anatomiczne podłoże odruchów, klasyfikacja odruchów, wytwarzanie i wygasanie odruchów; rola odruchów w zachowaniu zwierząt i człowieka.	-	2
5	Wykład 5: Rozwój i plastyczność układu nerwowego. Zagadnienia: wzrost i różnicowania mózgowia u kręgowców, obrazowanie MRI, magnetoencefalografia, plastyczność po uszkodzeniu mózgu, lezje, autoradiografia, histochemia. Spostrzeganie, czujność i wzbudzenie, pamięć i mechanizmy warunkowania, napędy i emocje, reagowanie.	-	2
6	Wykład 6: Metody i techniki badań biopsychologii. Zagadnienia: metody i techniki biologiczne oraz behawioralne, wyposażenie pracowni biopsychologicznej, psychologia eksperymentalna, wnioskowanie eksperymentalne.	-	2
RAZEM		-	12
Ćwiczenia praktyczne:			
Ćwiczenia realizowane w sali (C/S):			
1	Ćwiczenia 1: Relacja mózg-umysł – zagadnienia ogólne. Zagadnienia: Pojęcie i terminologia zachowania. Behawioryzm oraz zagadnienia relacji psychika-mózg. Biologiczne wyjaśnienia zachowania, mózg a przeżycia świadome, wprowadzenie do genetyki zachowania.	-	2
2	Ćwiczenia 2: Analiza podstawowych mechanizmów zachowania. Psychofizjologiczne aspekty zachowania. Zagadnienia: Neurochemiczne i strukturalne podłoże reakcji o podstawowym znaczeniu dla przeżycia osobnika i utrzymania gatunku (napędowo-emocjonalnych).	-	2
3	Ćwiczenia 3: Budowa i funkcje układu nerwowego Zagadnienia: Organizacja układu nerwowego, Choroby i uszkodzenia układu nerwowego. budowa neuronów i komórek glejowych, bariera krew-mózg, impuls nerwowy, wymiana informacji w synapsach, zjawiska chemiczne w synapsach, budowa układu nerwowego, kora mózgowa, choroby i uszkodzenia układu nerwowego.	-	2
4	Ćwiczenia 4: Główne układy neurotransmitterowe mózgu i ich rola. Zagadnienia: Ośrodkowa i obwodowa regulacja behawioru pokarmowego, pragnienia, zachowań apetytywno-obronnych, seksualnych i rodzicielskich.	-	2
5	Ćwiczenia 5: Biologiczne aspekty motywacji, uczenia się i pamięci Zagadnienia: Uczenie się, pamięć, amnezja a funkcje mózgu, autonomiczny układ nerwowy i hormony, mechanizmy regulacyjne, homeostaza, motywy podstawowe, fizjologiczne podstawy motywacji, aktywność motywowana potrzebą stymulacji.	-	2
Ćwiczenia realizowane w terenie (C/T)³			
Opis zajęć realizowanych w terenie: Plastyczność mózgu, mechanizmy warunkowania i uczenia się, pamięć Miejsce odbywania się zajęć w terenie: miejsce umożliwiające realizację i osiągnięcie efektów uczenia się Warunki zaliczenia: dostarczenie dokumentacji związanej z realizacją zleconych zadań w wyznaczonym przez wykładowcę terminie		-	8
RAZEM		-	18
Opis godzin zajęć w formie: konsultacje, instruktarze, narady, seminaria, egzaminy, zaliczenia (godziny K)			

³ Należy je uwzględnić w przypadku, gdy plan studiów uwzględnia zajęcia realizowane w terenie.

Forma realizacji zajęć Kolokwium – 2h Studenci w grupach wraz z wykładowcą przygotowują się do udziału w zajęciach terenowych. Omawiają ich planowany przebieg, postawione cele i zadania. Po odbytych zajęciach grupy studenckie przedstawiają wykładowcy i omawiają sprawozdanie z przebiegu zajęć terenowych. Przedstawiają praktyczne wnioski wynikające z przeprowadzonych zajęć. Studenci uczestniczą w konsultacjach dotyczących przygotowania prac pisemnych na zaliczenie zajęć w formie praktycznej bez bezpośredniego kontaktu		-	20
Opis godzin zajęć w formie praktycznej bez bezpośredniego kontaktu nauczyciela ze studentem			
Forma kształcenia: grupowa prezentacja multimedialna Założenia: Przygotowanie prezentacji multimedialnej z tematyki dotyczącej wpływu procesów biologicznych na zachowanie człowieka. Warunki zaliczenia: Dostarczenie sprawozdania z projektu w prezentacji multimedialnej oraz omówienie zagadnień na forum grupy		-	30
Forma zaliczenia przedmiotu: (egzamin (ustny/pisemny)/zaliczenie z oceną) ⁴		Zaliczenie z oceną	
Potwierdzanie poziomu osiągnięcia poszczególnych efektów uczenia się (warunki zaliczenia)			
Zaliczenie z oceną (ćwiczenia)			
Nr efektu uczenia się ⁵	Sposób weryfikacji efektów uczenia się (forma zaliczeń) ⁶	Kryteria oceny osiągnięcia danego efektu uczenia się (tj. określenie wymagań na poszczególne oceny (6,0; 5,0; 4,5; 4,0; 3,5; 3,0; 2,0))	Forma dokumentu do złożenia w dziekanacie Wydziału
Wiedza:			
1	kolokwium z ćwiczeń ustne odpowiedzi na zajęciach	kolokwium pisemne - test - 10 pytań, odpowiedzi testowe a, b, c; sposób oceny testu procentowy 100% – ocena 6,0 90-99% – ocena 5,0 85-89% – ocena 4,5 75-84% – ocena 4,0 65-74% – ocena 3,5 60-64% – ocena 3,0 poniżej 60% – ocena 2,0	arkusze kolokwium z uzasadnieniem oceny listy aktywności
2	kolokwium z ćwiczeń ustne odpowiedzi na zajęciach	kolokwium pisemne - test - 10 pytań, odpowiedzi testowe a, b, c; sposób oceny testu procentowy 100% – ocena 6,0 90-99% – ocena 5,0 85-89% – ocena 4,5 75-84% – ocena 4,0 65-74% – ocena 3,5 60-64% – ocena 3,0 poniżej 60% – ocena 2,0	arkusze kolokwium z uzasadnieniem oceny listy aktywności
3	kolokwium z ćwiczeń ustne odpowiedzi na zajęciach	kolokwium pisemne - test - 10 pytań, odpowiedzi testowe a, b, c; sposób oceny testu procentowy 100% – ocena 6,0	arkusze kolokwium z uzasadnieniem oceny listy aktywności

⁴ W odniesieniu do formy egzaminu należy precyzyjnie określić jego formę, tj. ustny czy pisemny.

⁵ Nr efektu uczenia się odnosi się do efektów uczenia się wyszczególnionych w tabeli z efektami uczenia się na s. 1-2.

⁶ Obecność na zajęciach nie stanowi potwierdzenia osiągnięcia żadnego efektu. Jest warunkiem przystąpienia do zaliczenia ćwiczeń.

		<p>90-99% – ocena 5,0 85-89% – ocena 4,5 75-84% – ocena 4,0 65-74% – ocena 3,5 60-64% – ocena 3,0 poniżej 60% – ocena 2,0</p>	
Umiejętności:			
1	ustne odpowiedzi na zajęciach zajęcia bez bezpośredniego kontaktu z wykładowcą	<p>Na ocenę celującą - ponadprogramowa realizacja zadań związanych z tematyką zajęć wykraczająca poza zadania grupowe/indywidualne wskazane przez prowadzącego, wyróżniające się aktywne uczestnictwo w zajęciach, wykazanie się wyróżniającym poziomem znajomości problematyki zajęć. Aktywna praca w grupie. Stuprocentowa obecność na zajęciach.</p> <p>Na ocenę bardzo dobrą - student powinien być aktywny na zajęciach, wykazać się bardzo dobrym poziomem znajomości problematyki zajęć. Aktywna praca w grupie. Stuprocentowa obecność na zajęciach.</p> <p>Na ocenę plus dobrą - student powinien być aktywny na zajęciach, wykazać się bardzo dobrym poziomem znajomości problematyki zajęć. Aktywna praca w grupie. Stuprocentowa obecność na zajęciach.</p> <p>Na ocenę dobrą - student powinien być aktywny na zajęciach. Aktywna praca w grupie. 1 nieobecność na zajęciach.</p> <p>Na ocenę plus dostateczną - student powinien być aktywny na zajęciach. Aktywna praca w grupie. 1 nieobecność na zajęciach.</p> <p>Na ocenę dostateczną - student powinien być obecny na zajęciach. Maksymalnie 2 nieobecności na zajęciach.</p> <p>Na ocenę niedostateczną - student nie spełnia żadnych z powyższych założeń – brak regulaminowego uczestnictwa w zajęciach, negatywne zaliczenie zajęć ćwiczeniowych, brak przygotowania merytorycznego na zajęciach, niedostateczna wiedza z problematyki zajęć.</p>	listy aktywności prezentacja
2	ustne odpowiedzi na zajęciach zajęcia bez bezpośredniego	<p>Na ocenę celującą - ponadprogramowa realizacja zadań związanych z tematyką zajęć wykraczająca poza zadania grupowe/indywidualne wskazane przez</p>	listy aktywności prezentacja

	kontaktu z wykładowcą	<p>prowadzącego, wyróżniające się aktywne uczestnictwo w zajęciach, wykazanie się wyróżniającym poziomem znajomości problematyki zajęć. Aktywna praca w grupie. Stuprocentowa obecność na zajęciach.</p> <p>Na ocenę bardzo dobrą - student powinien być aktywny na zajęciach, wykazać się bardzo dobrym poziomem znajomości problematyki zajęć. Aktywna praca w grupie. Stuprocentowa obecność na zajęciach.</p> <p>Na ocenę plus dobrą - student powinien być aktywny na zajęciach, wykazać się bardzo dobrym poziomem znajomości problematyki zajęć. Aktywna praca w grupie. Stuprocentowa obecność na zajęciach.</p> <p>Na ocenę dobrą - student powinien być aktywny na zajęciach. Aktywna praca w grupie. 1 nieobecność na zajęciach.</p> <p>Na ocenę plus dostateczną - student powinien być aktywny na zajęciach. Aktywna praca w grupie. 1 nieobecność na zajęciach.</p> <p>Na ocenę dostateczną - student powinien być obecny na zajęciach. Maksymalnie 2 nieobecności na zajęciach.</p> <p>Na ocenę niedostateczną - student nie spełnia żadnych z powyższych założeń – brak regulaminowego uczestnictwa w zajęciach, negatywne zaliczenie zajęć ćwiczeniowych, brak przygotowania merytorycznego na zajęciach, niedostateczna wiedza z problematyki zajęć.</p>	
3	ustne odpowiedzi na zajęciach zajęcia terenowe	<p>Na ocenę celującą - ponadprogramowa realizacja zadań związanych z tematyką zajęć wykraczająca poza zadania grupowe/indywidualne wskazane przez prowadzącego, wyróżniające się aktywne uczestnictwo w zajęciach, wykazanie się wyróżniającym poziomem znajomości problematyki zajęć. Aktywna praca w grupie. Stuprocentowa obecność na zajęciach.</p> <p>Na ocenę bardzo dobrą - student powinien być aktywny na zajęciach, wykazać się bardzo dobrym poziomem znajomości problematyki zajęć. Aktywna praca w grupie. Stuprocentowa</p>	listy aktywności sprawozdanie z zajęć terenowych

		<p>obecność na zajęciach.</p> <p>Na ocenę plus dobrą - student powinien być aktywny na zajęciach, wykazać się bardzo dobrym poziomem znajomości problematyki zajęć. Aktywna praca w grupie. Stuprocentowa obecność na zajęciach.</p> <p>Na ocenę dobrą - student powinien być aktywny na zajęciach. Aktywna praca w grupie. 1 nieobecność na zajęciach.</p> <p>Na ocenę plus dostateczną - student powinien być aktywny na zajęciach. Aktywna praca w grupie. 1 nieobecność na zajęciach.</p> <p>Na ocenę dostateczną - student powinien być obecny na zajęciach. Maksymalnie 2 nieobecności na zajęciach.</p> <p>Na ocenę niedostateczną - student nie spełnia żadnych z powyższych założeń – brak regulaminowego uczestnictwa w zajęciach, negatywne zaliczenie zajęć ćwiczeniowych, brak przygotowania merytorycznego na zajęciach, niedostateczna wiedza z problematyki zajęć.</p>	
4	ustne odpowiedzi na zajęciach zajęcia bez bezpośredniego kontaktu z wykładowcą	<p>Na ocenę celującą - ponadprogramowa realizacja zadań związanych z tematyką zajęć wykraczająca poza zadania grupowe/indywidualne wskazane przez prowadzącego, wyróżniające się aktywne uczestnictwo w zajęciach, wykazanie się wyróżniającym poziomem znajomości problematyki zajęć. Aktywna praca w grupie. Stuprocentowa obecność na zajęciach.</p> <p>Na ocenę bardzo dobrą - student powinien być aktywny na zajęciach, wykazać się bardzo dobrym poziomem znajomości problematyki zajęć. Aktywna praca w grupie. Stuprocentowa obecność na zajęciach.</p> <p>Na ocenę plus dobrą - student powinien być aktywny na zajęciach, wykazać się bardzo dobrym poziomem znajomości problematyki zajęć. Aktywna praca w grupie. Stuprocentowa obecność na zajęciach.</p> <p>Na ocenę dobrą - student powinien być aktywny na zajęciach. Aktywna praca w</p>	listy aktywności sprawozdanie z projektu

		<p>grupie. 1 nieobecność na zajęciach.</p> <p>Na ocenę plus dostateczną - student powinien być aktywny na zajęciach. Aktywna praca w grupie. 1 nieobecność na zajęciach.</p> <p>Na ocenę dostateczną - student powinien być obecny na zajęciach. Maksymalnie 2 nieobecności na zajęciach.</p> <p>Na ocenę niedostateczną - student nie spełnia żadnych z powyższych założeń – brak regulaminowego uczestnictwa w zajęciach, negatywne zaliczenie zajęć ćwiczeniowych, brak przygotowania merytorycznego na zajęciach, niedostateczna wiedza z problematyki zajęć.</p>	
Kompetencje społeczne:			
1	ustne odpowiedzi na zajęciach zajęcia bez bezpośredniego kontaktu z wykładowcą	<p>Na ocenę celującą - ponadprogramowa realizacja zadań związanych z tematyką zajęć wykraczająca poza zadania grupowe/indywidualne wskazane przez prowadzącego, wyróżniające się aktywne uczestnictwo w zajęciach, wykazanie się wyróżniającym poziomem znajomości problematyki zajęć. Aktywna praca w grupie. Stuprocentowa obecność na zajęciach.</p> <p>Na ocenę bardzo dobrą - student powinien być aktywny na zajęciach, wykazać się bardzo dobrym poziomem znajomości problematyki zajęć. Aktywna praca w grupie. Stuprocentowa obecność na zajęciach.</p> <p>Na ocenę plus dobrą - student powinien być aktywny na zajęciach, wykazać się bardzo dobrym poziomem znajomości problematyki zajęć. Aktywna praca w grupie. Stuprocentowa obecność na zajęciach.</p> <p>Na ocenę dobrą - student powinien być aktywny na zajęciach. Aktywna praca w grupie. 1 nieobecność na zajęciach.</p> <p>Na ocenę plus dostateczną - student powinien być aktywny na zajęciach. Aktywna praca w grupie. 1 nieobecność na zajęciach.</p> <p>Na ocenę dostateczną - student powinien być obecny na zajęciach. Maksymalnie 2 nieobecności na zajęciach.</p>	listy aktywności sprawozdanie z projektu

		<p>Na ocenę niedostateczną - student nie spełnia żadnych z powyższych założeń – brak regulaminowego uczestnictwa w zajęciach, negatywne zaliczenie zajęć ćwiczeniowych, brak przygotowania merytorycznego na zajęciach, niedostateczna wiedza z problematyki zajęć.</p>	
2	ustne odpowiedzi na zajęciach praca w grupach	<p>Na ocenę celującą - ponadprogramowa realizacja zadań związanych z tematyką zajęć wykraczająca poza zadania grupowe/indywidualne wskazane przez prowadzącego, wyróżniające się aktywne uczestnictwo w zajęciach, wykazanie się wyróżniającym poziomem znajomości problematyki zajęć. Aktywna praca w grupie. Stuprocentowa obecność na zajęciach.</p> <p>Na ocenę bardzo dobrą - student powinien być aktywny na zajęciach, wykazać się bardzo dobrym poziomem znajomości problematyki zajęć. Aktywna praca w grupie. Stuprocentowa obecność na zajęciach.</p> <p>Na ocenę plus dobrą - student powinien być aktywny na zajęciach, wykazać się bardzo dobrym poziomem znajomości problematyki zajęć. Aktywna praca w grupie. Stuprocentowa obecność na zajęciach.</p> <p>Na ocenę dobrą - student powinien być aktywny na zajęciach. Aktywna praca w grupie. 1 nieobecność na zajęciach.</p> <p>Na ocenę plus dostateczną - student powinien być aktywny na zajęciach. Aktywna praca w grupie. 1 nieobecność na zajęciach.</p> <p>Na ocenę dostateczną - student powinien być obecny na zajęciach. Maksymalnie 2 nieobecności na zajęciach.</p> <p>Na ocenę niedostateczną - student nie spełnia żadnych z powyższych założeń – brak regulaminowego uczestnictwa w zajęciach, negatywne zaliczenie zajęć ćwiczeniowych, brak przygotowania merytorycznego na zajęciach, niedostateczna wiedza z problematyki zajęć.</p>	listy aktywności

Ogólne wskazówki do warunków zaliczenia przedmiotu:	<ul style="list-style-type: none"> • Warunki zaliczenia przedmiotu powinny być zgodne ze wskazanym w tabeli z efektami uczenia się (powyżej na s. 1-2) sposobem weryfikacji efektów uczenia się oraz formą zaliczenia przedmiotu. • Każdy sposób weryfikacji efektów uczenia się (formy zaliczeń) wskazany w sylabusie powinien być odpowiednio udokumentowany, a prace zaliczeniowe studentów (lub listy zagadnień/pytań w przypadku zaliczenia ustnego; listy aktywności itd.) wraz z listami obecności i uzasadnieniami wystawienia ocen (na pracach zaliczeniowych) potwierdzające właściwą weryfikację efektów uczenia się powinny być złożone w odpowiednim Wydziale. • W przypadku weryfikacji efektów uczenia się w postaci referatów/esejów/dłuższych prac pisemnych itp. należy w sylabusie podać ich temat/y. • Ocenę końcową z zaliczenia przedmiotu kończącego się egzaminem wylicza się na podstawie procentowego udziału oceny z ćwiczeń i egzaminu w ocenie końcowej. Ocena z ćwiczeń stanowi 40%, a ocena z egzaminu 60% oceny końcowej
--	--

Literatura:

Podstawowa (dostępna w bibliotece WSB/bibliotece wydziału):

1. Kalat J., Biologiczne podstawy psychologii, Warszawa 2020.
2. Strelau J., Doliński D., Psychologia akademicka, t. 1., Gdańsk 2018
3. Strelau J. Doliński D., Psychologia akademicka, t. 2, Gdańsk 2018
4. Zimbardo, Philip, Psychologia i życie, Warszawa 2016.
5. Trempała J., Psychologia rozwoju człowieka, , PWN, 2015
6. Sęk Helena, Psychologia kliniczna, TOM 1, PWN, 2013
7. Psychologia rozwoju człowieka. Tom. 1., Przetacznik-Gierkowska M., Tyszkowa M. Wyd. PWN, Warszawa 2021
8. Psychologia rozwoju człowieka. Tom. 1., Wyd. PWN 2011
9. Psychologia rozwoju człowieka t. 3 Rozwój funkcji psychicznych, Harwas-Napierała Barbara, Trempała, 2008

Uzupełniająca:

1. Sadowski B., Biologiczne mechanizmy zachowania ludzi i zwierząt, Warszawa 2013
2. Schaffer R., Psychologia dziecka, Warszawa 2014

Nakład pracy studenta (bilans punktów ECTS)

Forma nakładu pracy studenta:	Obciążenie studenta [liczba godzin]	
	S	N
udział w wykładach	-	12
udział w ćwiczeniach praktycznych realizowanych w sali (S)	-	10
udział w ćwiczeniach praktycznych realizowanych w terenie (T)	-	8
realizacja zajęć praktycznych w ramach godzin zajęć bez bezpośredniego kontaktu nauczyciela ze studentem ⁷ (przynajmniej 60% godzin zajęć realizowanych bez bezpośredniego kontaktu nauczyciela ze studentem)	-	30
samodzielne studiowanie (przygotowanie do zajęć, egzaminów, zaliczeń itp.) w ramach godzin bez bezpośredniego kontaktu nauczyciela ze studentem (do	-	20

⁷ Suma godzin zajęć praktycznych realizowanych bez bezpośredniego kontaktu nauczyciela ze studentem oraz przeznaczonych na samodzielne studiowanie studenta powinna stanowić 100% wszystkich godzin bez bezpośredniego kontaktu nauczyciela ze studentem określonych w planach studiów.

40% godzin zajęć realizowanych bez bezpośredniego kontaktu nauczyciela ze studentem)		
zajęcia realizowane w postaci: egzaminów, instruktaży, konsultacji, porad, zaliczeń, itp.	-	20
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	-	100
Punkty ECTS za przedmiot:	-	4
Uwagi:		